

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **M. K.**, bývajúceho v T., v dovolacom konaní zastúpeného P., advokátskou kanceláriou, s.r.o. so sídlom v T., proti odporcovi **A. s.r.o.**, so sídlom v P., **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. PK - 24C 23/2004, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra. 2009 sp. zn. 10Co 25/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ svojim návrhom na začatie konania z 9. februára 2004, ktorý spresnil podaním z 12. februára 2005, domáhal sa od odporcu zaplataenia 21.000.- Sk titulom náhrady škody spôsobenej na vozidle v dôsledku dopravnej nehody, ďalej zaplataenia 120.400.- Sk ako náhrady škody za prenájom motorového vozidla a napokon zaplataenia 37.304.- Sk ako náhrady škody za zvýšené náklady na prevádzku pri používaní prenajatého motorového vozidla.

Okresný súdu Bratislava III (súd prvého stupňa) vyzval navrhovateľa výzvou z 18. marca 2005 na zaplataenie súdneho poplatku vo výške 7.885.-Sk za návrh v časti týkajúcej sa zaplataenia náhrady škody 120.400.- Sk a 37.304.- Sk. Výzva obsahovala i poučenie, že ak poplatok nebude v určenej lehote zaplatený, súd konanie zastaví. Navrhovateľ výzvu prevzal 30. decembra 2005, avšak súdny poplatok v určenej lehote nezaplatil.

Nakoľko navrhovateľ nezaplatil súdu vyrubený súdny poplatok 7.885.- Sk za návrh na začatie konania týkajúci sa nároku na náhradu škody 120.400.- Sk a 37.304.- Sk v určenej lehote napriek tomu, že bol poučený o následku nezaplatenia poplatku, teda o zastavení konania, súd prvého stupňa uznesením č. k. 24C 23/2004-28 z 29. novembra 2006 zastavil podľa § 10 ods. 1 Zákona č. 71/1992 Zb. konanie o tejto časti návrhu.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ odvolanie osobne na súde prvého stupňa 13. júna 2008 a súčasne zaplatil aj súdny poplatok za návrh. V odvolaní namietal, že poštová doručovateľka mu nezanechala v schránke oznámenie o uložení zásielky s napadnutým uznesením po dobu 18 dní na pošte. Mal za to, že nebola splnená podmienka upovedomenia o opätovnom doručení s uvedením dňa a hodiny, ani podmienka bezvýslednosti druhého pokusu o doručenie, ktoré sú určené v § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (účinného v tom čase) ako predpoklad pre prípustnosť možnosti náhradného doručenia písomnosti.

Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) uznesením sp. zn. 10Co 25/2008 z 30. októbra 2009 odvolanie navrhovateľa odmietol. Odmietnutie odvolania odôvodnil jeho oneskoreným podaním (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.). Ustálil totiž, že zásielka s napadnutým uznesením sa vrátila na súd ako nedoručená 24. januára 2007, pričom z vrátenej zásielky vyplýva, že bola doručovaná adresátovi 29. decembra 2006, že adresát nebol na adrese doručovania zastihnutý a bola mu zanechaná výzva o opakovanom doručení 2. januára 2007 a po druhom bezvýslednom doručovaní bolo adresátovi zanechané oznámenie o uložení zásielky. V danej veci odvolací súd považoval podľa § 47 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom v čase doručovania za splnené predpoklady fikcie doručenia uznesenia súdu prvého stupňa odvolateľovi dňom 5. januára 2007 (t.j. tretí deň od uloženia zásielky). Odvolateľ, ktorý nespochybňoval prvý predpoklad uplatnenia fikcie doručenia a to, že sa zdržiaval v mieste doručenia, namietal, že mu poštový doručovateľ nezanechal oznámenie o doručovaní zásielky do vlastných rúk, a to ani jedno. Toto tvrdenie odvolateľa odvolací súd však mal za vyvrátené svedectvom dvoch poštových doručovateľiek, ktorých výsluch sa uskutočnil v dňoch 11. a 12. februára 2009 na dožiadanom súde - Okresnom súde Trnava.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie. Žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že odmietnutím odvolania mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keďže neboli splnené

podmienky pre uplatnenie fikcie doručenia uznesenia. Zároveň tvrdil, že v konaní došlo aj k inej vade, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie, a že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Odvolaciemu súdu vytýkal, že svoje rozhodnutie – napadnuté uznesenie postavil hlavne na výpovediach poštových doručovateľiek, pričom sa vôbec nezoberal váhou, dôveryhodnosťou a náležitým hodnotením týchto výpovedí vo vzájomnej súvislosti s ostatnými skutočnosťami vzniknutej situácie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§243a ods. 3 O. s. p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom, pretože právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu možno napadnúť dovolaním len vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods.1 O. s. p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p. Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy, lebo nejde o uznesenie uvedené v § 239 ods. 1 O.s.p., ale ani o potvrdzujúce uznesenie (patriace do niektorej z kategórií potvrdzujúcich uznesení vymenovaných v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.).

Dovolací súd preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., ktoré pripúšťa dovolanie proti rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných v ňom vymenovaných procesných väd (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nedostatok návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne osadeným súdom). Vady konania vymenované v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a ani nevyšli najavo v dovolacom konaní.

S prihliadnutím na obsah dovolania dovolací súd osobitne skúmal, či postupom súdov nedošlo k odňatiu možnosti účastníka konania (navrhovateľa) pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Takýmto procesným právom účastníka je aj právo, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa, s ktorým účastník nesúhlasí, bolo na základe jeho včas podaného odvolania preskúmané (vecne) odvolacím súdom. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o odmietnutí odvolania z dôvodu jeho oneskorenosti, ak negatívny záver súdu pri posúdení včasnosti podaného odvolania je nesprávny.

Podľa § 204 ods.1 prvá veta O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 47 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 14.októbra.2008 ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel. Citované ustanovenie § 47 ods. 2 O.s.p. upravuje tzv. fikciu náhradného doručenia, t.j., že účinky doručenia písomnosti nastanú po splnení stanovených skutočností vrátane uplynutia určenej lehoty ex lege (zo zákona) aj voči tomu, kto písomnosť fakticky neprevzal. Právna fikcia ako nástroj odmietnutia reality právom je nástrojom výnimočným. Aby mohla splniť svoj účel (dosiahnutie právnej istoty), musí rešpektovať všetky náležitosti, ktoré s ňou zákon spája. Ak nie sú všetky náležitosti splnené, nie je súd oprávnený naplnenie fikcie konštatovať. Pri doručovaní poštou sa miesto, deň a spôsob doručenia preukazuje zásadne doručenkou, ktorú pošta vracia späť odosielateľovi (odosielajúcemu súdu). Príslušnou poštou vystavená doručenka zachytávajúca postup pri doručení, vrátane údajov vyžadovaných ustanovením § 47 ods. 2 O.s.p., potvrdzuje to, čo je v nej uvedené. Zákonná konštrukcia umožňujúca

náhradné doručenie v zmysle uvedeného ustanovenia vyžaduje, okrem iného, aj splnenie podmienky, že adresát sa v dobe doručenia (t.j. v konkrétny deň) skutočne zdržoval v mieste doručenia (túto skutočnosť navrhovateľ nespochybňoval). Záver súdu o účinnom náhradnom doručení je možný, ak je tiež zistené, že bol dodržaný stanovený postup pri doručovaní zásielky adresátovi, ktorý sa v mieste doručenia v čase doručovania zdržoval: že adresátovi bolo dané upovedomenie, že doručovateľ mu zásielku príde po prvom márnom pokuse o doručenie doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení; ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, že adresátovi bolo dané upovedomenie, že doručovateľ uloží písomnosť na pošte alebo na orgáne obce.

Odvolací súd venoval náležitú starostlivosť skúmaniu otázky včasnosti odvolania navrhovateľa. Svoj záver o oneskorenosti tohto odvolania - jeho podaní po lehote uvedenej v § 204 ods.1 prvá veta O.s.p. - založil v nadväznosti na nespochybný čas podania odvolania (13. júna 2008), keď zároveň preskúmal a ustálil ako splnené v zákone stanovené predpoklady pre fikciu náhradného doručenia zásielky s uznesením súdu prvého stupňa č. k. 24 C 23/2004-28 z 29. novembra 2006 navrhovateľovi (5. januára 2007). Svoje zistenie o splnení predpokladov pre naplnenie fikcie náhradného doručenia nezakladal len na údajoch zaznamenaných na vrátenej zásielke s napadnutým uznesením, ale vychádzal aj z obsahu výsluchu doručovateľiek tejto zásielky, z ktorého tiež vyplynulo, že zákonom určený postup pri doručovaní tejto zásielky navrhovateľovi bol dodržaný; preto boli splnené podmienky pre uplatnenie fikcie doručenia. Na týchto záveroch odvolacieho súdu nič nemení tvrdenie dovolateľa, že zákonné predpoklady aplikácie fikcie doručenia v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. neboli splnené, ani jeho spochybňovanie dôveryhodnosti vypočutých svedkýň - poštových doručovateľiek v dovolaní a ani jeho odkaz na článok z dennej tlače o opodstatnených reklamáciách vo vzťahu k službám pošty.

Z uvedeného možno vyvodit', že odvolací súd, keď uznesením odmietol odvolanie navrhovateľa ako oneskorene podané, neodňal mu svojim rozhodnutím možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ O.s.p.

Navrhovateľ dovolanie odôvodnil aj tvrdením, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p); ako ďalší dôvod uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Z hľadiska dovolateľom tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde). Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (poznámka: dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p.

Obdobne tieto závery platia i pre nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Navrhovateľ v dovolaní namietal, že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci je síce prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. Ani tento dôvod nezakladá teda prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O. s. p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2010

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Hrčková Marta